

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عربی یایہ ہفتہ

متوسطہ اول

نویسنده: سرکار خانم زہرا جعفر

اولیٰ درسیں

- قیّمہ العلم

- نور القلام

- کنز الکنوز

شامل معنی درسیں و تاریخ و دستہ بند درسیں

عربی نظام جدید

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ:
بِسَلَامٍ بِرَشْمَا
أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكُمْ فِي الصَّفِّ السَّابِعِ;
بِه كلاس هفتم خوش امديد!
كَيْفَ حَالِكُمْ بِخَيْرٍ إِنْ شَاءَ اللَّهُ؟
حال شما چطور ه؟خوبه انشاالله

درس اول

الذرسُ الأوّل

هذه صورة جميلة. هذا جبل جميل.
این عکس زیباست! این کوه زیباست!

قیمة العِلْم

التفحيم: وازدنامه (۲۷ كلمه)

أفت: أفت، آيب	أيتك: أن «متكّر»	في: در، داخل	تعالمة: التعلامة، علميني
يلا: بدون	زجل: مرد «جمع: رجال»	فيقة: لوزن، قيمت	با دانشندان
يلت: دخت «جمع: بنات»	لجرت: درخت «جمع: أشجار»	گ: مانند	ناجیح: موفق، پیروز
يلتة: أن «موتة»	شفت: كلاس «جمع: شلوف»	كاشش: مانند درخت	يشيان: فراموشی
لقر: ميوه	طالب: دانش آموز، دانشجو	كبير: بزرگ	ولدت: پسر، فرزند «جمع: اولاد»
جبل: كوه	«جمع: طلب»	لوحنة: تابلو	هنا: اين «متكّر»
جمعين: زيا	طلب: خواهي	مرأة (امرأة): زن	عزيز: اين «موتة»
عشن: عوين	قرينة: واجب ديني	مجالسة: همنشيني	

۱. العالمُ يلا عقلي كالتشجر يلا لقر.

دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است.

۲. حشَنُ السُّؤالِ نضفُ العِلْمِ.

خوبی سؤال (سؤال خوب) نصف علم است.

۳. مجالسةُ العُلَماءِ عيادةٌ.

همنشینی با دانشمندان عبادت است.

۴. طلبُ العِلْمِ قريضةٌ.

خواستن علم واجب دینی است.

۵. أفتُ العِلْمِ النسيانُ.

افت علم فراموشی است.

هر پنج جمله حکیمانه از رسول الله ﷺ است.

هَذَا هَذِهِ ذَلِكَ ذَلِكَ

هَذِهِ الْمَرْأَةُ، طَيِّبَةٌ. **اين زن پزشک است**
هَذِهِ الطَّيِّبَةُ، نَاجِحَةٌ. **اين پزشک موفق است**

اين مرد پزشک است هَذَا الرَّجُلُ، طَيِّبٌ.
اين پزشک موفق است هَذَا الطَّيِّبُ، نَاجِحٌ.

تِلْكَ الْمَرْأَةُ، شَاعِرَةٌ. **ان زن شاعر است**
تِلْكَ الشَّاعِرَةُ، تَرْوِينٌ. **ان شاعر پروين است**

ان مرد شاعر است ذَلِكَ الرَّجُلُ، شَاعِرٌ.
ان شاعر سعدی است ذَلِكَ الشَّاعِرُ، سَعْدِيُّ.

هَذِهِ الشَّجَرَةُ، عَجِيبَةٌ. **اين درخت عجيب است**

اين کلاس بزرگ است هَذَا الصَّفُّ، كَبِيرٌ.

تِلْكَ الْبُحْبُوحَةُ، جَمِيلَةٌ. **ان تابلو زیباست**

ان کوه مرتفع است ذَلِكَ الْجَبَلُ، مُرْتَفِعٌ.

بدانیم

۱. هر اسمی در عربی یا مذکر است یا مؤنث.
۲. علامت اصلی اسم مؤنث «ة» است؛ مانند: طالِبَةٌ. اما مذکر نشانه ندارد؛ مانند: طالب.
۳. «هُذَاهُ» و «ذَلِكَ» اسم اشاره به مذکر و «هَذِهِ» و «تِلْكَ» اسم اشاره به مؤنث هستند.
۴. اسم‌هایی مثل جَزِيْرَةٌ و شَجَرَةٌ چون علامت «ة» دارند؛ مؤنث به شمار می‌آیند.

اسم
مذکر
مؤنث ← علامت اصلی (ة)
← اسم اشاره به مؤنث: هذه-تلك
← اسم اشاره به مذکر: هذا-ذلك

دو نکته

۱. اسم‌های حروف الفبا در عربی:
الف (متره) - باء - تاء - تاء - جيم - جاء - خاء - دال - ذال - راه - زاء - سين - شين - صاد - ضاد - طاء - ظاء - عين - هين - قاء - قاف - كاف - لام - ميم - نون - هاء - واو - ياء
۲. حروف «ك، چ، پ، ژ» در عربی نوشتاری (فصحیح) وجود ندارد.

الثمارین

الثْمَرِيْنَ الْأَوَّلُ: به فارسی ترجمه کنید.

۱. هَذَا الْأَوَّلُ فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ. این پسر در این مدرسه است
۲. هَذِهِ الْبِنْتُ، فِي تِلْكَ الْمَدْرَسَةِ. این دختر در آن مدرسه است
۳. ذَلِكَ الطَّالِبُ النَّاجِحُ، فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ. آن دانش آموز موفق در کلاس اول است
۴. هَذِهِ الطَّالِبَةُ النَّاجِحَةُ، فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ. این دانش آموز موفق در کلاس اول است
۵. ثَمَرُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ الْكَبِيرَةِ، لَذِيذٌ. میوه این درخت بزرگ لذیذ است

التَّضَرُّيْنِ الثَّانِي: نام هر تصویر را از کلمات داده شده بیابید.

(جَبَلٌ - شَجَرَةٌ - وَالدُّ - بِنْتُ - صَفٌّ)

تلك شجرة

هذه بنت

هذا صف

ذلك جبل

التَّضَرُّيْنِ الثَّالِث: در جای خالی، گزینه مناسب قرار دهید.

۱. «سَعِيدَةٌ» إِسْمٌ وَالدُّ «سَعِيدَةٌ» إِسْمٌ .
 بنت رَجُلِي
۲. الْعَالَمُ الْمُؤْمِنُ كَـ _____ الرَّحْمَةِ وَ النُّورِ .
 نَشِيَانٍ جَبَلٍ
۳. تِلْكَ الشَّجَرَةُ _____ لَمَرٍ .
 يَلَا فِي
۴. طَلَبَ الْعِلْمَ _____ .
 فَرِيضَةَ مُجَانَّةً

نورُ الْكَلَامِ

الْمُعْجَم: وَزَهْرَانَمَه (۳۰ كلمه)

أَمَانٌ: امنیت	يَسْعَدُ تَدْرِسِي: یسعد تدرستی	مَجْبُوتَانِ: ناشناخته، گمنام	يَوْمٌ فَدَحِيحٌ: یوم - یو، - یان
عَشْبِدُ حُوبٍ «جمع: أشباب»	عَلِيٌّ: بر، روی	مَرْءٌ (مَرْءٌ): انسان، مرد	عَشْبِدُ شَابِيحٍ: شنبلیله، شنبلیله
خَيْرٌ: بهتر، بهترین	عَلَيْكَ: بر تو، به زین تو	مَشْرُورٌ: خوشحال	عَمَّانِيٌّ: این دو، اینها این «اشاره به دو اسم مؤنث»
خَيْرٌ يَوْمٌ: بهترین روز	كُرْسِيٌّ: سندی	يَوْمٌ: از	عَمَّانِيٌّ: این دو، اینها این «اشاره به دو اسم مذکر»
ذَهْرٌ: روزگار	كَلِمَةٌ شَبِيحَةٌ: دو سندی هوس	نَائِمَةٌ: پنجره	يَوْمٌ: روز «جمع: أَيَّامٌ»
ذَهْبٌ: طلا	كَلِمَةٌ: سخن	يَعْتَمَنَانِ: مجهولتان، دو نعمت	يَوْمَانِيٌّ: دو روز
رَأْيٌ: نظر، فکر	لِي: برای	نَاشِئَانَه: هستند	
رَأْيَانِيٌّ: دو نظر، دو فکر	لَكَ: برایت، به سود تو	نُطْفِئَةٌ: پاکیزه	
رَأْيٌ وَرَأْيٌ: یک نظر، یک فکر	لَكَ: ت، یو	وَالِدَانِيٌّ: پدر و مادر	
رِضَا: رضایت	لِنَهْأِ: الطَّفَةِ: این کلاس دارد.	وَاحِدٌ: یک	
	(برای این کلاس هست.)	وَرْدٌ: وَرْدَةٌ: گل	

۱. نِعْمَتَانِ مَجْبُوتَانِ: الطَّحَّةُ وَ الْأَمَانُ. رسول الله ﷺ

دو نعمت ناشناخته است تندرستی و امنیت

۲. رِضَا اللَّهِ فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ. رسول الله ﷺ

رضایت خداوند در رضایت پدر و مادر است

۳. أَذْبَ الْفِتْرِ: خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ. رسول الله ﷺ

ادب آدمی بهتر از طلایش است

۴. الذَّهْرُ يَوْمَانِيٌّ: يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ. رسول الله ﷺ

روزگار دو روز است روزی به سود تو و روزی به زین تو

۵. رَأْيَانِيٌّ خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ. رسول الله ﷺ

دو نظر بهتر از یک نظر است

اسم اشاره به مثنای مؤنث

اسم اشاره به مثنای مذکر

هاتان

هذّان

این دو دختر هستند
هاتان یثان. این دو دختر هستند
هاتان الیثان. نظیفان. این دو دختر پاکیزه
هستند

این دو پسر هستند
هذّان وئدان. این دو پسر پاکیزه هستند
هذّان الوئدان. نظیفان.

این دو گل است
هاتان وژذّان. این دو گل زیباتر
هستند. هاتان الوژذّان. جمیلتان.

این دو صندلی است
هذّان کرسیان. این دو صندلی چوبی است
هذّان الکرسیان. حسیبان.

بدانیم

- اسم مثنی دو علامت دارد: «ان» و «ین»؛ مانند: طالبان، طالبین، طالبان و طالبین.
- «هذّان» اسم اشاره به مثنای مذکر و «هاتان» اسم اشاره به مثنای مؤنث هستند.

یک نکته

اسم این علامت‌ها را به خاطر بسپارید.

کتفه - کسره - ضمه - سکون - تنوین

علامت اسم مثنی
ان
ین

التَّمَارِينُ

التَّمَارِينُ الْأَوَّلُ: زیر هر تصویر یکی از کلمات داده شده را بتویسید.

(وَلَدٌ - وَتَدَانٍ - بِنْتٌ - بِنْتَانِ)

حَاتَانِ **بِنْتَانِ**

خَدِجَةُ **بِنْتٌ**

خَدَا **وَلَدٌ**

خَدَانِ **وَلَدَانِ**

التَّعْرِيفُ الثَّانِي: در جای خالی گزینه مناسب به کار ببرید.

۱. هاتان _____ مشهورتان.
۲. هذان _____ مرتفعان.
۳. ذاك _____ تطيف.
۴. هذه _____ كبيرة.
- الرجل القرأتان
 الوردة الجبلان
 طالب الطائفة
 المسجدان قدرته

التَّعْرِيفُ الثَّالِثُ: ترجمه کنید.

۱. أَوْلَادُ الصَّالِحِ، فَخْرٌ لِلوَالِدِينَ.

پسر صالح افتخاری برای پدر و مادر است.

۲. لَيْذَا الصُّفَى، نَائِفَتَانِ جَمِيلَتَانِ.

این کلاس دو پنجره زیبا دارد.

۳. قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ، بِالْعِلْمِ وَالْإِيمَانِ.

ارزش انسان به علم و ایمان است.

۴. هَذَانِ الصُّفَانِ، كَبِيرَانِ.

این دو کلاس بزرگ است.

۵. هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ، بِلَا ثَمَرٍ.

این دو درخت بدون میوه است.

گَنزُ الْكُنُوزِ

المُعْجَم: وَزِد تَامَهُ (۲۴ کلمه)

أَخِيَارٌ زِنْدَكُنْ «مفرد: حَيٌّ»	خَجَرٌ: سَنَكٌ «جمع: أَحْجَارٌ»	يَنْدُ: نَزَدٌ، كَثُرَ	هَدَى: هَدَى - لَوْ - لَنْ
أَوْسَطُ: مِيَانَه تَرِين	حَدِيقَةٌ: بَاغٌ «جمع: حَدَائِقُ»	فَازَ: بَرَزَهُ	أَوْسَطُهُ: مِيَانَه تَرِينِ لِي
أَوْشَاكٌ: أَمَانٌ، لَنْ	شَبَعٌ: شَهَادَةٌ	كُنُزٌ: كُنُزٌ «جمع: كُنُوزٌ»	هُوَ أَمَانٌ، أَيْمَانٌ، أَيْمَانَةٌ، أَيْمَانٌ
أَوْشَاكٌ: مُجَادِبُونَ، أَيْبَا، مِيَانَسَنَدٌ	شَقَقَ: سَالٌ «جمع: شَقَوَاتٌ»	لَا يَصِيدُ: بَايَزِكُنْ	هُوَ لَنْ، أَوْشَاكٌ، أَيْبَا، أَيْمَانٌ، لَنْ
أَوْشَاكٌ: الشَّيْبَانِيُّونَ، لَنْ، مِيَانَسَنَدَا	شَدَائِقَةٌ: دُوسَتِي	يَفْتَاخُ: كَلِيدٌ «جمع: مَفَاتِيحٌ»	هُوَ لَنْ، الْكَلِيدِيُّونَ، أَيْبَا، بَايَزِكُنْ، هَا
تَقَلُّزٌ: سَاعَتِي، سَاعَتِي، فَكْرُ كَرْدَن	يَسْقُرُ: خَرْدَسَالِي، كُوجِكِي	تَكَلَّفَتْ: كَتَابَتَاهُ	
جَاهِلٌ: نَشَسَه	يَبْرُزُ: يَبْرُزُ «جمع: يَبْرُورٌ»	مُؤْتٌ: مَرِكٌ	
جَاهِلٌ: نَادَانٌ	قَدَاوَةٌ: دَشْمَنِي كَرْدَن	وَأَقْلَبُ: اِسْتَادَه	

۱. تَقَلُّزُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ شَقَّةً. ﴿سورة الاحزاب: ۱۰۱﴾

ساعتي تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است.

۲. عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ. ﴿سورة الاحزاب: ۱۰۲﴾

دشمنی با عاقل بهتر از دوستی با نادان است.

۳. الْعِلْمُ فِي الشَّعْرِ كَالنُّطْفِيسِ فِي الْحَجَرِ. ﴿سورة الاحزاب: ۱۰۳﴾

علم در خردسالی مانند نقاشی در سنگ است.

۴. خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا. ﴿سورة الاحزاب: ۱۰۴﴾

بهترین امور میانه ترین آن است.

۵. الْجَهْلُ مُؤْتٌ الْأَخْيَارِ. ﴿سورة الاحزاب: ۱۰۵﴾

نادانی مرگ زندگان است.

هۆلایه ، اولئیک

اینان ایرانی اند
هۆلایه، ایراتیات. اینان ایرانی اند
هۆلایه الایمات، قایزات. این بازیکنان
برنده اند

اینان ایرانی اند
هۆلایه، ایراتیوت. این بازیکنان
برنده اند. هۆلایه الایموت، قایزوت.

انان مجاهد هستند
اولئیک، مُجَاهِدات. انان مجاهد هستند
اولئیک المُجَاهِدات، صابرات. ان مجاهدان
صبورند

انان مجاهد هستند
اولئیک، مُجَاهِدوت. ان مجاهدان
صبورند. اولئیک المُجَاهِدوت، صابروت.

بدانیم

1. «هۆلایه» و «اولئیک» در اشاره به جمع مذکر و مؤنث مشترک هستند.
2. اسم مذکر با «ون» یا «ین» جمع بسته و «جمع مذکر سالم» نامیده می‌شود؛ مثال: مُتَعَلِمُونَ، مُتَعَلِمِينَ
3. اسم مؤنث با «ات» جمع بسته و «جمع مؤنث سالم» نامیده می‌شود؛ مثال: مُتَعَلِمَات
4. جمع برخی اسم‌ها، «مکسر» یعنی شکسته است. در این جمع شکل مفرد کلمه تغییر می‌کند؛ مثال: حَدِيقَةٌ، حَدَائِقُ   يَفْتاحُ: يَفْتاحِج   يَطْفُلُ: اَطْفال   يَشْرَبُ: يَشْرَبِ

انواع جمع

- جمع مذکر سالم ← (یا(ون) و (ین) جمع بسته میشود
- جمع مؤنث سالم ← (با(ات) جمع بسته میشود
- مکسر ← یعنی شکسته/شکل مفرد کلمه تغییر میکند

التَّمارين

التَّمَرينُ الأوَّلُ: ترجمه کنید، سپس «جمع‌های سالم و مکثر» و نیز «مثنی» را معلوم کنید.

۱. هؤلاء الأعمیون. فایزون فی مسابقتین.
۲. هؤلاء الطالبات. ناچحات فی مسابقة جلیظ القرآن.
۳. أولیئک الرجال. جالیسون عند عالیتمین.
۴. فی کتب الفیصن بتر للأطفال.

این بازیکنان برنده هستند در دو مسابقه
این دانش آموزان در مسابقه ی حفظ قران موفق هستند
ان مردان نزد دو دانشمند نشستند اند
در کتاب های داستان پند هایی برای کودکان

التَّمَرينُ الثَّالِثُ: هر کلمه را زیر تصویر مناسب آن بنویسید.
 (لاعبة - مكتبة - كنز - كرز - وردة)

وردة

لاعبة

كنز

مكتبة

التَّمَرينُ الثَّالِثُ: در جای خالی گزینه مناسب بنویسید.

۱. عباس و هاشم و قیثم. _____
  ۲. زهراء و زینب و فاطمة. _____
  ۳. أولیئک الأولاد. _____ ممتازون.
- قسروون   قسرورة
 واقف   واقفات
 لایمین   لایمات

تَطْرُقُ إِلَى الدَّرْسِ الأوَّلِي

نگاهی به درس اول - اسم مفرد، مثلی و جمع (حفظ القرآن)

مثال	نشانه	عدد و جنس
حافظ	ندارد	
حافظه	ة	
حافظان و حافظین حافظات و حافظتین	ان و ین	
حافظون، حافظین	ون و ین	
حافظات	ات	
حفاظ	ندارد	

اسم اشاره

این	هَذَا	
	هَذِهِ	
اینها	هَٰؤُلَاءِ	
	هَٰئِینَا	
	هَٰؤُلَاءِ	
آن	ذَٰلِكَ	
	ذَٰلِکَ	
آنها	أُولَٰئِكَ	

در کانال ایتا ما عضو شوید و از آموزشش کاملاً
رایگان بقیه دروس هم استفاده کنید.

@m1bartar

m1bartar.kowsarblog.ir